

ด่วนที่สุด

ที่ สร.๐๘๐๑/๒๑๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒๒ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชนวนาชาวไร่และในคณะกรรมการ
พิจารณาปัญหาในนิคมสร้างตนเอง

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๑๐๔๐๖

ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๘

ตามที่ ฯพณฯ มีบัญชาให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น
เกี่ยวกับการแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชนวนา
ชาวไร่และในคณะกรรมการพิจารณาปัญหาในนิคมสร้างตนเอง ซึ่งสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเห็นว่าอาจเป็นการขัดกับมาตรา ๑๐๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้ว ขอประทานเสนอความเห็น
ว่า มาตรา ๑๐๓ (๑) ได้บัญญัติห้ามสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งหรือ
หน้าที่ใดในหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการ
การเมืองอื่น การแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางช่วยเหลือ
ชนวนาชาวไร่และในคณะกรรมการพิจารณาปัญหาในนิคมสร้างตนเอง ย่อมถือได้ว่าเป็นการดำรง
ตำแหน่งหรือมีหน้าที่ในหน่วยราชการ เพราะราชการที่คณะกรรมการทั้งสองคณะจะปฏิบัติ
นั้น เป็นราชการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยราชการซึ่งได้แก่สำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงที่มี
หน้าที่เกี่ยวข้องกันชนวนาชาวไร่และนิคมสร้างตนเอง ฉะนั้นจึงไม่อาจแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรให้เป็นกรรมการได้

อนึ่ง อาจมีข้อโต้แย้งว่า การดำรงตำแหน่งหรือมีหน้าที่ในหน่วยราชการตามที่
มาตรา ๑๐๓ (๑) ได้บัญญัติไว้นั้น น่าจะหมายถึงการดำรงตำแหน่งข้าราชการในหน่วยราชการ
เท่านั้น แต่กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ จึงไม่อยู่ในข่ายต้องห้ามของมาตรา
๑๐๓ (๑) ในข้อนี้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาขอชี้แจงว่า ความที่ว่า การดำรงตำแหน่งหรือ
มีหน้าที่ในหน่วยราชการในมาตรา ๑๐๓ (๑) มีความหมายที่รวมถึงการดำรงตำแหน่งกรรมการ
ด้วย เพราะถ้ามาตรา ๑๐๓ (๑) ไม่ประสงค์จะให้คลุมถึงการดำรงตำแหน่งกรรมการแล้ว คงจะไม่
บัญญัติไว้ในวรรคท้ายของมาตรา ๑๐๓ ว่า มาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภา หรือ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับหรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐบาล หรือวุฒิสภาหรือสภา

ผู้แทนราษฎร หรือกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เมื่อ มาตรา ๑๐๓ ได้บัญญัติยกเว้นให้เป็นได้เฉพาะกรรมการธิการของรัฐสภา วุฒิสภา หรือสภา ผู้แทนราษฎร และกรรมการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การแต่งตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่และใน คณะกรรมการพิจารณาปัญหาในนิคมสร้างตนเอง จึงมิใช่การแต่งตั้งกรรมการในฐานะ ผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพราะในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง คณะกรรมการ ๒ คณะ ตัวอย่างของกรรมการในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ได้แก่กรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ กรรมการร่างกฎหมาย ฯลฯ ซึ่งมีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติไว้โดยเฉพาะ

กล่าวโดยสรุป เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การแต่งตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการในคณะกรรมการกลางช่วยเหลือชาวนาชาวไร่และใน คณะกรรมการพิจารณาปัญหาในนิคมสร้างตนเอง จะกระทำมิได้เพราะต้องห้ามด้วยมาตรา ๑๐๓ (๑) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) สมภพ โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา